

Vand
J.nr.
Ref. cberg
Den 26. august 2009

Notat om forsyningsselskabernes forpligtelser i forhold til at gennemføre kommunalbestyrelsens beslutning om den kommunale indsats efter vandplanerne.

Problemstilling

KL har rejst tvivl, om forsyningsselskaberne er forpligtet over for kommunerne til at udføre de tiltag som kommer til at fremgå af de kommunale handleplaner som opfølgning på de statslige vandplaner.

Lovgivningsmæssig baggrund

Miljømålslovens § 3, stk. 2 omfatter en generel pligt for myndighederne til at handle i overensstemmelse med vandplanen og den kommunale handleplan:

§ 3, stk. 2:

"Statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og den kommunale handleplan og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan."

Miljøbeskyttelsesloven § 32, stk. 2, omfatter ligeledes en generel pligt for kommunerne til at handle i overensstemmelse med vandplanen og den kommunale handleplan:

"Spildevandsplanen må ikke stride mod vandplanen, jf. lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, kommuneplanen og forudsætninger fastsat efter stk. 4." (spildevandsbekendtgørelsen).

Det betyder, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at gennemføre en indsats, som ligger inden for rammen af den statslige vandplan. Kommunalbestyrelsen bliver på den måde forpligtet til at sikre, at de mål, der er besluttet i den statslige vandplan, også gennemføres.

Den indsats, der skal gennemføres som opfølgning på Grøn Vækst på for eksempel spildevandsrensning i det åbne land, kommer til at fremgå såvel af den kommunale spildevandsplan som af den kommunale handleplan, og skal i begge tilfælde stemme overens med den statslige vandplan. Det er kommunalbestyrelsen, som beslutter på hvilken måde indsatsen skal gennemføres, herunder i hvilket omfang indsatsen skal gennemføres af et etableret forsyningsselskab.

Forholdet til vandsektorloven

Vandsektorlovens formålsbestemmelse (§ 1) fastsætter, at forsyningsselskaberne skal medvirke til at sikre en vand- og spildevandsforsyning af høj kvalitet, som tager hensyn til forsyningssikkerhed og naturen og drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugerne. Endvidere bygger den politiske aftale ifølge bemærkningerne til vandsektorloven blandt andet også på, at kravene til miljø, sundhed og forsyningssikkerhed skal fastholdes¹. Det fremgår ikke direkte af loven, at forsyningsselskaberne er forpligtet til at gennemføre kommunalbestyrelsens beslutninger, men da selskaberne alene er oprettet med det formål at udføre opgaver for kommunens vand- og spildevandsforsyningsevne, ses der ikke noget behov for en udtrykkelig hjemmel.

¹ Bemærkningerne til lovforslag L 150 til lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, pkt.1.2.

Som den nye vandsektorlov er sat sammen, er der ikke ændret eller tilsigtet ændret ved kommunernes handlepligt i forbindelse med gennemførelsen vandplanerne. Den situation, hvor et forsyningsselskab ikke vil gennemføre en indsats, som kommunalbestyrelsen har besluttet skal gennemføres som et led i gennemførelsen af vandplanen, med henvisning til, at forsyningsselskabet ikke har tilstrækkelig finansiering til at kunne gennemføre indsatsen, er der taget højde i vandsektorloven. Af bemærkningerne til vandsektorloven fremgår bl.a., at prisloftet kan korrigeres for relevante faktorer, som f.eks. den årlige omkostningsudvikling, drift- og vedligeholdelsesomkostninger samt afskrivninger fra investeringer tilknyttet nyanlæg samt nye lovbundne miljømål eller nye lokalt fastsatte miljø- eller servicemål.² Der er derfor ikke belæg for, at disse opgaver ikke ville kunne udføres på grund af manglende økonomi.

Endelig indeholder vandsektorloven en bestemmelse om evaluering efter 3 år, og der vil derfor være en lejlighed til at justere loven, såfremt der viser sig et behov for en udtrykkelig hjemmel, hvorefter kommunalbestyrelsen kan forpligte forsyningsselskaberne.

² Bemærkningerne til lovforslag L 150 til lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, pkt. 2.4.2.2.